

θά τὸ κατορθώσετε αὐτό, ἀφοῦ δὲν θέλετε νὰ μὲ θλίψετε;

—Δὲν ἀρνούμαι νὰ σὰς θλέπω, οὔτε καὶ νὰ κουβεντιάσω μαζὺ σας, ἀν κ' ἄναρωτιέμαι ποῖα εὐχαριστία ἕνας ἄνθρωπος τῆς ἀντιλήψως σας καὶ τῆς διανοητικῆς σας ἀξίας μπορεί νὰ θρῖσκη σὲν κουβέντα μιάς ἀμαθούς ὅπως ἐγώ;

—Μὰ εἰστε στ' ἀλήθεια τόσο ἀμαθής, ὅσο λέτε;

—Ἀπέναντί σας, ναί. Ἐκάνα καλὲς κλασικὲς σπουδὲς μὲ-
χρις ἡλικίας δεκαεπτά ἐτῶν, μὰ ὅταν ξαναγυρίσα ἀπ' τὸ μου-
ναστήρι ἐδῶ, μοῦ ἔλειψαν τὰ μέσα κι' ὁ χρόνος γιὰ νὰ τῆς συ-
νεχίσω, ἀν κ' ἡ ἐπιθυμία μου ἦταν νὰ μωρφωθῶ. Ἄν μπορῶ
νὰ μιλήσω λίγο γιὰ τὰ διάφορα ἱστορικὰ γεγονότα ἢ γιὰ τ' ἀ-
ριστουργήματα τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ μεσαίωνα καὶ τῆς Ἀνα-
γεννησῆσως, εἶμαι ἐλάχιστα πληροφορημένη γιὰ τὰ ἔργα τῶν
συγχρόνων. Καὶ σὰς προειδοποιῶ ὅτι, ἐκτός αὐτοῦ, δὲν ἔχω συ-
νηθίσει νὰ διαβάζω ὅτι κι' ἂν πέσει στὰ χέρια μου...

—Σὰς συγγαίρῳ γι' αὐτό! Εἴστε μιά πραγματικὴ νέα ἐσέει,
πρῶτα ποὺ δὲν συμβαίνει καθόλου μὲ τῆς κοπέλλες τῶν οικο-
γενειῶν ποὺ ἔξωρῳ, ἢ ὅποιες ἀξιοφοροῦν τόσο γιὰ τῆς ἠθικῆς,
ὅσο καὶ γιὰ τῆς θρησκευτικῆς παραδόσεως ποὺ ἀποτελοῦν τὴν
θῆσι τῆς ζωῆς τῶν λαῶν. Τὸ ἀγνωρίζω αὐτὸ εἰλικρινῶς ἐ-
γώ, ποὺ εἶμαι ἕνας ἀπίστος.

—Σὰς λυπᾶμαι! Ψιθύρισε ἡ Κλάρα.

—Ἴσως ἔχετε δικη, τῆς ἀπάντησε μ' ἕνα μικρὸ χαϊώγιο.
Τι τὰ θέλετε, τράχηξε ὅπου ἤθελε, χωρὶς καμμιὰ ἠθικὴ καθο-
δήγησι. Μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δώδεκα χρόνων, μοῦ ἔδωσαν ἕ-
να πασάλειμμα θρησκευτικῆς μορφώσεως, γιατί ἡ ὑπέρα μου
πέθανε γρήγορα. Ὁ πατέρας μου εἶχε πολὺ ἐλευθέρως ἢ μάλ-
λον ἐπιτολαίους ἀρχὲς καὶ θεωροῦσε ὅτι ἡ ἀπόλαυσις ἀποτε-
λοῦσε τὸν μόνον κανόνα τῆς ζωῆς. Δὲν καταγινοῦταν ποτέ μὲ
μὲνα, παρά μόνον γιὰ νὰ ποῦ δῖνα χρήματα καὶ νὰ μοῦ λέη:
«Διασκέδασε, φίλε μου, εἰς τὴν ἡλικία σου.» Εὐτυχῶς, ἐγώ ἀπὸ
μικρὸς ἀγαπούσα τὴν ἐργασίαν. Αὐτὴ ἴσως καὶ μερικὰ ἀξίω-
ματα τιμῆς ποὺ τὰ εἶχα ἐκ φύσεως, μ' ἐμπόδιζαν νὰ γίνω χει-
ρότερος ἀπ' ὅτι εἶμαι καὶ νὰ μοιάσω μὲ μερικῶν ἄλλους τῆς
τάξεώς μου. Μὰ ἔγινε ἕνας σκεπτικιστὴς καὶ δὲν θλέπω σὲν
ἀνθρωπότητα παρά τῆς ἀθλιότητος τῆς καὶ τὰ ἐλαττώματά τῆς.

—Αὐτὸ εἶνε θλιβερό, εἶπε ἡ Κλάρα.

—Πολὺ θλιβερό πράγματι. Ὑπάρχουν στιγμὲς ποῦ, τ' ὁμολο-
γῶ, ἡ ζωὴ μοῦ φαίνεται

φιριχτή.

—Μὰ γιατί δὲν ἀνα-
ζητᾶτε τὸ καλόν; Ὑ-
πάρχει πάντα μιά ἐπίθα
ἀπ' αὐτὸ σὲ κάθε ἀν-
θρώπιν ψυχῇ.

—Ὡ! ἀμφιβάλλω πο-
λὺ γι' αὐτό...

—Ὑπάρχει, σὰς θεθα-
ῶνα. Μονάχα ποῦ ἡ
φτωχὴ αὐτὴ σπῖθα εἶνε
χωμένη τόσο θαθεῖα με-
ρικῆς φορῆς κάτω ἀπὸ
τῆς στάχτες, ὥστε εἶν'
ἀδύνατο νὰ τὴν διακρί-
νῃ κανεὶς.

—Καὶ ὅμως ὑπάρχουν
στὸν κόσμον τέτοια τέ-
ρατα, ψυχῆς τόσο διε-
στραμμένως...

—Συμφωνῶ, ὅτι στοὺς
ἀνθρώπους αὐτοὺς ἡ
σπῖθα αὐτὴ εἶνε πολὺ ἀ-
δύνατη. Μὰ νομίζω, ὅτι
κάθε ἄνθρωπος, ὅσο ἔ-
χει μιά πνοὴ ζωῆς, μπο-
ρεῖ νὰ ξαναυρίσῃ στὸν
καλὸ δρόμο καὶ στὴ με-
τάνοια.

—Αὐτὸ ποῦ μοῦ λέτε
εἶνε πολὺ παρηγορητικὸ
γιὰ μένα... Ὅποτε ὁ
φτωχὸς Τζιλ δὲν εἶνε
στὰ μᾶτια σας ἀνεπα-
νόρθωτα χαμένος; ἔ-
πρόθεσε μ' ἕνα χαμό-
γελο ἐλαφρὰ εἰρωνικόν.

—Ὡ! θεθεῖα, ὄχι!
τοῦ ἀπάντησε ἡ νέα μὲ
πάθος. Ἐλπίζω ὅτι μιά
μέρα ὁ Θεὸς θὰ ἴδῃ
δειξῆ ποῦ θρῖσκεται ἡ
ἀλήθεια...

—Ξέρετε αἰεὶ ποῦ θρῖ-
σκεται;

—Ναί.

—Εἴστε θεθεῖα γι' αὐ-
τό;

—Βεβασιότῃ!

—Εἴστ' εὐτυχησμένη!

Εἶνε ὄρασι ἀσφαλῶς, ὅταν θλέπει κανεὶς γύρω του τὸ ψέμμα
νὰ θριαμβεύη, τὰ ἐγκλήματα νὰ μένουν ἀτιμώρητα νὰ πιστεύη
κανεὶς σὲ κάτι ὑψηλόν, ἀγνόν, δίκαιο καὶ ἀληθινόν. Ἐτσι ἡ ζωὴ
γίνεται ὑποφερτὴ. Μὰ ὅταν κανεὶς ἀμφιβάλλει ὅπως ἐγώ, ἡ
ζωὴ τοῦ φαίνεται ἄθλια...

—Σὰς λυπᾶμαι! Ξαναεἶπε ἡ Κλάρα.

Τὰ ὄρασια τῆς μάτια ἐξέφραζαν ἅλη τὴν συμπόνια ποὺ πλη-
μύριζε τὴν ψυχὴ τῆς γι' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ποῦ φαινόταν ἀνὰ
ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς τῆς τύχης καὶ τοῦ ἀμιλόγητος πῶς
ἦταν τόσο δυστυχισμένος. Κι' ἀπὸ τὸν οἶκτο τῆς αὐτὸ γενήθη-
κε μιά συμπάθεια. Κι' αὐτὴ ἡ συμπάθεια—πράγμα παράδοξο—
φάνηκε πολὺ γλυκεῖα στὸ Τζιλ, ὁ ὅποιος ποτὲ ὄς τότε δὲν εἶχε
μυλήσει εἶσι ὅπως μίλησε σ' αὐτὴ τὴν κόρη μὲ τὸ τόσο ἀγνόν
καὶ θαθὸν θέλημα.

—Ἄν μὲ λυπᾶτε πραγματικὰ, πρέπει νὰ δειχτῆτε καλὴ γιὰ
μένα. Σταθῆτε, ἔγω νὰ σὰς ζητήσω ἀκόμα μιά χάρι. σὰς πα-
ρακαλῶ νὰ καθήσετε ἐκεῖ σ' αὐτὸ τὸν πάγκο γιὰ νὰ σὰς ζω-
γραφοῦμαι ἀνάμεσα στὰ ῥόδα.

—Ὡ, μοῦ ζητᾶτε πολλά.

—Βρίσκετε; Ὅστόσο, ἀν δὲν μοῦ κανεὶτε τὴ χάρι αὐτὴ, ἂν
λείπετε ἀπὸ τὸν μικρὸ μου τῶτό πινακα. Καὶ λάβετε ὑπ' ὄψει
σας, ὅτι θὰ τὸν γαρῖσω στὸν παπτοῦ σας, ὁ ὅποιος θὰ εἶν' εὐ-
τυχισμένος ἀν θλέπη σ' αὐτὸν καὶ τὴ μικρὴ του Κλάρα...

—Ἐλάτε, δέχομαι! τοῦ εἶπε μὲ μιά ἐλαφρὰ κίνησι ἀνυπομο-
νησίας. Μὰ εἰσθε ἕνας ἐξάδελφος πολὺ σπατητικός, σινιόρε...

—Ἄ! ἐπιτέλους μ' ἀναγνωρίζετε ὡς ἐξάδελφόν σας; Μὰ ἀ-
φοῦ εἶν' ἔτσι, ἀς καταγῆσουμε τοὺς τύπους. Θὰ μὲ λέτε Τζιλ
καὶ θὰ σὰς λέω Κλάρα.

—Ὡ! πόσο προχωρεῖτε!... Δὲν εἶνε δυνατόν αὐτό...

—Γιατί; Μπροστὰ στοὺς ἄλλους, θὰ φερόμαστε ὅπως καὶ
πρῶτα, ἀφοῦ ἐπιμένετε νὰ μὴ μάθη κανεὶς ὅτι φιλοεἶναι τὴν
ἀδελφὴ σας. Μὰ, ὅταν εἰσάτε μπροστὰ στὸν παπτοῦ σας ἢ
μόνοι μας, θὰ λεγόμεστε ἀπόλυστα Κλάρα καὶ Τζιλ... Ἐπι-
μένω ἀπολύτως σ' αὐτό, ἐξαβέσησε μου.

—Μὰ ἀκόμα δὲν γνωριστήκαμε...

—Ὅτι, σὰς εἶπα πρὸ ὀλίγου, Κλάρα, αὐτὴ τὴν ἐξομολογήσι
τοῦ πόνου ποῦ βασανίζει συχνὰ τὴν ψυχὴ μου, τὴν ψυχὴ τοῦ
μπαζέ καὶ τοῦ σκεπτικιστοῦ, δὲν τὴν ἔχω κάνει ὡς τώρα σὲ
κανένα. Προεἶμι λοιπὸν νὰ

μοῦ ἐμπνεύσετε μιά αὐ-
θόρμητη ἐμπιστοσύνη, τέ-
τοια ποῦ δὲν μοῦ ἐνέπνευ-
σε κανεὶς ὡς τώρα... Μὰ
θλέπω, ὅτι δὲν ὑπάρχει
καμμιὰ ἀμοιβαίότης.

Καί, καθὼς ἔλεγε τὰ
λόγια αὐτά, ἡ φωνὴ του
εἶχε κάποια ἀπῶχρωσι
θλίψεως. Κάτι ἀνασφιρ-
τησε μέσα στὴν καρδίαν
τῆς Κλάρας καί, μετα-
νοιωμένη γιὰ τὴ σπῖθα
τῆς ὡς τότε, τοῦ ἔδωσε
τὸ χέρι.

—Συγχαρῆστε με, τοῦ
εἶπε. Εἶμαι πράγματι πολ-
λὺ δυσπιστῆ. Μὰ εἶμαι
ἀκόμα πολὺ νέα καὶ πολ-
λὸ ἀπειρη.

—Ἐχετε δικη! τῆς ἀ-
πάντησε ζωηρὰ. Ἐγώ
σὰς ζητᾶω πολλά, γιατί
δὲν μπορεῖτε νὰ ξέσετε
ἀν εἶμαι εἰλικρινής. Ὅτι
θέλω ἀπὸ σας, εἶνε νὰ μὲ
θεωρεῖτε λίνο φίλον σας,
ἀφοῦ ἐνωεῖτε, μὲ γνωρι-
σετε πρῶτα. Σὰς ζητᾶω
πολλά;

—Ὅχι, αὐτὸ εἶνε πολὺ
λογικόν, ἀπάντησε χαμο-
γελώντας. Καί, ἀφοῦ κα-
θῆς μοῦ εἶπατε, προηριζε-
τε αὐτὸ τὸν πινακα γιὰ
τὸν παπτοῦ μου, δέχομαι
νὰ παζάρω.

Καί, ἀφοῦ εἶπε τὰ λό-
για αὐτά, πήγε καὶ κάθη-
σε στὸν παλῶν πέτρινον
πάγκο. Τότε ὁ Τζιλ, μα-
ζεῖοντας τὰ σπινερά του,
ἄρχισε νὰ ἐργάζεται, ὄχι
σιωπηλὰ αὐτὴ τὴ φοῶν,
γιατί μιλοῦσε κι' ἔκανε
καὶ τὴν Κλάρα νὰ μιλήη.
Κατόπιν σχετικῆς πασα-
κλήσεώς του, ἡ νέα τοῦ
ἔβωσε ἱστορικῆς πληρο-
φορίας γιὰ τὸ παλῶν πα-



Τὸ βλέμμα τῆς Κλάρας εἶχε πάρει
μιά προκλητικὴ ἔκφρασι...

